

„A sors és nem egyszer saját döntései *Neumann Jánost* a legkülönfélébb rendkívüli tudományos kihívások elé állították. Neumann minden esetben eredeti és nagyszerű munkát végzett.” Legújabb különszámában a Természet Világa bemutatja Neumann János életét, munkáit és azok hatását. Több cikkből megtudhatunk személyes dolgokat is a zseniális tudósról.

A cikkek egy része már korábban megjelent a lap hasábjain. Ezeket a régi írásokat egészítették ki az emlékszámban összeállítói: Kovács Győző és Staar Gyula. Az új cikkek közül Szász Domokos írása a leginformatívabb Neumann János munkásságát illetően, ebből való a bevezető idézet. Nehéz feladatot vállalt a szerző, hiszen Neumann matematikai eredményei, valamint azok jelentősége csak a témákban jártas olvasó számára lehetne érthető.

Azt sem könnyű megítélni, hogy melyik tudományos eredménye lehetett a legfontosabb. Ő maga a kvantummechanika megalapozását tette első helyre az Amerikai Tudományos Akadémia 1954-ben készült kérdőívén, meg sem említve a számítógépek terén elért eredményeit. Pedig a Neumann-elvek idestova 60 éve érvényben vannak, igaz, vannak más architektúrák is, amelyek nem ilyen elveken működnek.

Szeretném ajánlani olvasóinknak a Szénássy Barna cikkében található feladatot, melyet Neumann küldött Fejér Lipótnak, mint önmaga számára megoldatlan problémát. Simonovits András érdekes, matematikai állításokat is tartalmazó cikkében a játékelmélet létrehozójának vallja Neumannt. Ezért, ha megérte volna az 1969-ben alapított közgazdaság-tudományi Nobel-díjat, nehéz lett volna azt másnak adni.

Tudományos igényességgel megírt érdekességeket olvashatunk Benczúr András cikkében. A szerző áttekinti a kommunikáció fejlődését és felveti az információs technológiák létrehozásának és párhuzamosan történő kutatásának dilemmáját.

Több cikkből kitűnik, hogy Neumann János elért eredményeit a tehetsége, a képzése, valamint az inspiráló környezet befolyásolták. És még valami, amire talán a Wigner Jenő Nobel-díjas fizikusnak tulajdonított mondat mutat rá: „Zseni csak egy volt közöttünk: Neumann János.”

Minden olvasónknak ajánlhatom a Természet Világa Neumann-emlékszámát, mert biztosan talál benne új ismereteket az elmúlt évszázad a Financial Times szerint is legzseniálisabbnak tartott emberéről.